

ՏԵՂԵԿԱՆՔ
«ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ԼՐԱՑՄԱՆ

Հոդված 2. Սույն օրենքում օգտագործվող հասկացությունները

Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն ունեն հետևյալ իմաստները՝

փոխկապակցված անձ՝ անձ, որը (ուղղակի կամ անուղղակի) տիրապետում է կամ վերահսկում մեկ այլ անձի, տիրապետվում կամ վերահսկվում վերջինիս կողմից, կամ վերջինիս հետ միասին պատկանում միևնույն սեփականատիրոջը (սեփականատերերին): Սույն հասկացության մեջ «տիրապետել» նշանակում է ունենալ 20 տոկոսից ավելի բաժնետիրական մասնակցություն (կամ դրա համարժեքը).

սիրողական ռադիո՝ շահույթի նպատակ չհետապնդող ռադիոկապ ռադիոսիրողների միջև, այդ թվում՝ հաղորդակցություն, որն ուղղակիորեն առնչվում է մարդու կյանքի նկատմամբ որևէ սպառնալիքի կամ որևէ դժբախտ պատահարի կանխարգելման, կամ դժբախտ պատահարների հետևանքների վերացման հետ.

իրավասու մարմին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական կառավարման մարմին, որն իրավասու է իրականացնելու սույն օրենքով վերապահված լիազորություններ.

ռադիոկանչի նշան՝ թվերի կամ տառերի համադրություն, որն օգտագործվում է ռադիոառաքող կայանի նույնացման (իդենտիֆիկացման) համար.

տեղադրում՝ ցանցի օպերատորի կողմից ֆիզիկական տարածքի և տեխնիկական պայմանների տրամադրում իրավազոր ծառայություններ մատուցողի համար՝ ֆիզիկական և վիրտուալ տեղադրման միջոցով վերջինիս սարքավորումների անհրաժեշտ տեղակայումն ու կապակցումն ապահովելու համար.

Կարգավորող՝ «Հանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն ստեղծվող Հանձնաժողով.

գերիշխող օպերատոր՝ օպերատոր, որը Կարգավորողի կողմից ճանաչվել է որպես հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերի շահագործման մեջ գերիշխող դիրք զբաղեցնող.

ծառայությունների մատուցման մեջ գերիշխող՝ ծառայություններ մատուցող, որը Կարգավորողի կողմից ճանաչվել է հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության որևէ ծառայության մատուցման մեջ գերիշխող դիրք զբաղեցնող.

էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանց՝ հաղորդման համակարգ, իսկ համապատասխան դեպքերում՝ նաև միացնող-անջատող կամ ուղղորդող սարքավորումներ և այլ ռեսուրսներ, որոնք թույլ են տալիս հաղորդել ազդակներ (սիգնալներ) մալուխով, ռադիոյով, օպտիկական կամ այլ էլեկտրամագնիսական միջոցներով, այդ թվում՝ արբանյակային ցանցով, ամրակցված ցանցով և

շարժական կապի երկրային ցանցով, էլեկտրական էներգիայի գծային համակարգերով այնպես, որ դրանք օգտագործվեն ազդակների հաղորդման համար՝ անկախ հաղորդվող տեղեկատվության տեսակից.

էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություն՝ ծառայություն, որը, որպես կանոն, մատուցվում է հատուցման դիմաց, և ամբողջությամբ կամ մասամբ բաղկացած է էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերով ազդակների հաղորդումից, իսկ համապատասխան դեպքերում՝ ազդակների ուղղորդումից, սակայն չի ներառում էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերով հաղորդվող բովանդակության նկատմամբ խմբագրական հսկողություն տրամադրող կամ իրականացնող ծառայությունները.

հաճախորդ կամ բաժանորդ՝ ցանկացած անձ, որն օգտագործում է հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ կամ դիմում է դրանց օգտագործման համար: Սույն հասկացությունը չի տարածվում այն անձանց վրա, որոնք առաջարկում կամ մատուցում են հեռահաղորդակցության ծառայություններ.

վերջնական օգտագործող՝ ցանկացած անձ, որն օգտագործում է հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ, սակայն այդպիսիք չի առաջարկում երրորդ անձանց.

ռադիոհաճախականություն՝ էլեկտրամագնիսական տատանումների հաճախականություն, որը սահմանվում է ռադիոհաճախականության սպեկտրի միավոր բաղադրիչը նշելու համար.

ռադիոհաճախականությունների սպեկտր՝ Հեռահաղորդակցության միջազգային միության կողմից հաստատված ռադիոհաճախականությունների տիրույթների համախումբ, որոնք կարող են օգտագործվել ռադիոէլեկտրոնային միջոցների կամ բարձր հաճախականության սարքերի գործունեության համար.

ռադիոհաճախականությունների տիրույթ՝ հաճախականությունների միջակայք, որը սահմանափակված է ստորին և վերին եզրային հաճախականություններով.

ռադիոհաճախականությունների տիրույթի որոշակի հատված՝ ռադիոհաճախականությունների տիրույթից օգտագործման որոշակի նպատակների համար առանձնացված ստորին և վերին եզրային հաճախականություններով սահմանափակված հաճախականությունների միջակայք.

կառավարական նշանակության ռադիոհաճախականությունների սպեկտր՝ ռադիոհաճախականությունների և ռադիոհաճախականությունների տիրույթների համախումբ, որոնք նախատեսված են միայն պետական (կառավարական) մարմինների, այդ թվում՝ կառավարական կապի, Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության, պետական անվտանգության և հասարակական կարգի պահպանման կարիքների համար.

ռադիոհաճախականության օգտագործման թույլտվություն՝ սույն օրենքի համաձայն տրված թույլտվություն, որը թույլ է տալիս օգտագործել ռադիոհաճախականության որոշակի հատված.

նույնացման (իդենտիֆիկացման) կողմ՝ աշխարհագրական տեղը բնորոշող թվերի համադրություն, որն օգտագործվում է հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցի կամ դրա որևէ մասի օգտագործումը կազմակերպելու համար՝ հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություն տրամադրող կամ հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանց շահագործող օպերատորին նույնացնելու նպատակով.

պատմականորեն գերիշխող օպերատոր կամ ծառայությունների մատուցման մեջ պատմականորեն գերիշխող՝ «Արմենիա Տելեֆոն Քոմպանի» ընկերությունը և վերջինիս իրավահաջորդները.

փոխկապակցում՝ միևնույն կամ տարբեր էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություն մատուցողների կողմից օգտագործվող հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության երկու ցանցերի ֆիզիկական և տրամաբանական կապակցումը, որի արդյունքում մեկ ծառայություն մատուցողի օգտագործողները հնարավորություն են ունենում տեղեկատվություն փոխանակել միևնույն կամ մեկ այլ ծառայություն մատուցողի օգտագործողների հետ կամ էլ հասանելիություն ստանալ մեկ այլ ծառայություն մատուցողի ծառայություններին.

ինտերնետ հասանելիություն՝ ինտերնետ կամ նմանօրինակ ցանկացած գլոբալ համակարգի հասանելիությունը՝ ցանցերը միասին կապելու նպատակով՝ հաղորդակցության համար որպես հիմք օգտագործելով հաղորդման արձանագրություններ կամ ինտերնետային արձանագրություններ, կամ դրանք փոփոխող կամ փոխարինող ցանկացած այլ արձանագրություններ.

ինտերնետային ծառայություն մատուցող՝ անձ, որը մատուցում է ինտերնետ հասանելիության ծառայություն.

վարձակալված գիծ՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության բոլոր այն միջոցները, որոնք ցանցի ծագման և ավարտի կետերի միջև ապահովում են թափանցիկ հաղորդման հնարավորություն, սակայն չեն ներառում օգտագործողի կողմից հսկվող միացման-անջատման գործառույթները.

կարգավորվող անձ՝ ցանցի լիցենզիա կամ համարի կամ կողերի զբաղեցման կամ ռադիոհաճախականությունների օգտագործման թույլտվություն կամ սույն օրենքի համաձայն ծանուցում ներկայացնելու պարտավորություն ունեցող անձ.

գծի ենթակառուցվածք՝ հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցի այն մասը, որը մշտապես ամրակցված է հողին կամ ջրային մարմնի հատակին և առանց սահմանափակումների ներառում է մալուխները, լարերը, մալուխի մեկուսացման փողակները և խողովակները, ռադիո աշտարակները կամ ձողանների միացումները, ինչպես նաև անհրաժեշտ խաչաձև կապակցումները: Այս հասկացությունը չի ներառում միացման-անջատման հարմարությունները.

թվային շարք՝ հերթականությամբ դասավորված թվերի շարք, որն օգտագործվում է հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցի շահագործման և հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայությունների մատուցման համար.

համարի կամ կողերի զբաղեցում՝ հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցի օպերատորին կամ հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ մատուցողին համարի տրամադրումը, որը երաշխավորում է տվյալ օպերատորի կամ ծառայություններ մատուցողի կողմից թվային շարքի, նույնացման կոդի կամ կարճ կոդի օգտագործումը.

օպերատոր՝ ցանկացած անձ, որը Կարգավորողի կողմից լիազորված է տիրապետել և շահագործել հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցը՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ մատուցելու նպատակով: Իր ցանցով ծառայություններ մատուցելու դեպքում օպերատորը համարվում է ծառայություններ մատուցող:

ցանցի լիցենզիա՝ սույն օրենքի համաձայն տրված բարդ լիցենզիա, որը լիցենզավորված անձին իրավունք է վերապահում ունենալ և շահագործել հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանց:

անձ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ:

(պարբերությունն ուժը կորցրել է 29.04.13 ՀՕ-47-Ն)

հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանց՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանց, որն ամբողջովին կամ հիմնականում օգտագործվում է հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ մատուցելու համար:

հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություն՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություն, որն առաջարկվում է հանրությանը կամ վերջնական օգտագործողների այնպիսի խմբակարգերի, որոնց շնորհիվ այն, ըստ էության, ուղղակիորեն հասանելի է դառնում հանրությանը:

իրական ժամանակ կամ գրեթե իրական ժամանակ՝ այնպիսի ուղիներով փոխանցվող հաղորդում, որոնց բնորոշ է յուրաքանչյուր ուղղությամբ 400 միլիվայրկյանից պակաս ցանցային ուշացումներ կամ ավելի երկար ուշացումներ, եթե Կարգավորողը գտնում է, որ հաղորդակցության կողմերն այդ դեպքում ևս ընկալում են հաղորդակցությունը որպես իրական ժամանակում տեղի ունեցող:

կարճ կող կամ ծառայության կող՝ մինչև հինգ թվանշաններից կազմված թիվ, որը թույլ է տալիս բաժանորդներին օգտագործել համարների պարզեցված հավաքում, որպեսզի ելք ստանա դեպի օպերատորը կամ հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ մատուցողը, տեղեկատվում կամ այլ անձը, այդ թվում՝ ոստիկանությունը, շտապ բուժօգնությունը և փրկարարական ծառայությունը:

ծառայություններ մատուցող՝ Կարգավորողի կողմից լիազորված կամ Կարգավորողին սույն օրենքի համաձայն ծանուցում ներկայացրած ցանկացած անձ, որն առաջարկում է հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ:

ձայնային ծառայություն՝ տեղական կամ միջազգային հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայության մատուցում, որն ամբողջովին կամ մասամբ կազմված է իրական ժամանակում կամ գրեթե իրական ժամանակում երկկողմ ձայնային հաղորդակցությունից՝ անկախ դրա հիմքում ընկած

տեխնոլոգիայից և որի համար ամբողջովին կամ մասամբ օգտագործվում է հանրային համակցման ցանցը.

սակագին՝ սպառողներին մատուցվող ծառայությունների մատուցման պայմանները և գինը.

վերջնակետային սարքավորում՝ այն սարքավորումը կամ սարքավորման այն մասը, որը միացված լինելով հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցին՝ սահմանաբաժան կետում, որտեղ հանդիպում են վերջնական օգտագործողը և ծառայություններ մատուցողի սարքավորումը և (կամ) գծերը, թույլ է տալիս ուղարկել, մշակել կամ ստանալ տեղեկատվություն (ձայն, տվյալներ, պատկերներ և այլն):

(2-րդ հոդվածը փոփ., խմբ., լրաց. 29.04.13 ՀՕ-47-Ն)

Հոդված 4. Իրավասու մարմնի կամ մարմինների գործառույթները

Իրավասու մարմնի գործառույթներն են՝

1) մշակել և իրականացնել էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտի զարգացման քաղաքականությունը.

2) սահմանել Հայաստանի Հանրապետությունում համընդհանուր ծառայությունների մատուցման քաղաքականության նպատակները.

3) ժամանակ առ ժամանակ սեփական նախաձեռնությամբ կամ Կարգավորողի կամ ցանկացած անձի պահանջով առանձնացնել օգտագործման որոշակի նպատակների համար ռադիոհաճախականությունների տիրույթի որոշակի հատվածներ: Նշված պարտավորության կատարումն ապահովելու նպատակով իրավասու մարմինը պարտավոր է՝

ա) հրապարակային ծանուցումից և դիտարկումների ստացումից հետո ընդունել և ապա փոփոխել Հայաստանի Հանրապետության Հաճախականությունների բաշխումների աղյուսակը հաստատող իրավական ակտը, որը պետք է հնարավորինս համահունչ լինի Հեռահաղորդակցության միջազգային միության (ՀՄՄ) ռադիոհաճախականությունների բաշխման աղյուսակին՝ բացառելով միջամտությունը ռադիոհաճախականությունների հատկացված տիրույթին: Հայաստանի Հանրապետությունում ռադիոհաճախականությունների կառավարման համակարգող հանձնաժողովի հանդիպումների և քննարկումների (աշխատանքի) կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը.

բ) բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նման հատկացումը ազգային անվտանգության նկատառումներից ելնելով չի բխում հանրային շահերից՝ փոփոխություններ կատարել Հայաստանի Հանրապետության Հաճախականությունների բաշխումների աղյուսակում՝ առևտրային նպատակով ռադիոհաճախականությունների տիրույթը բաշխելով նման փոփոխություն կատարելու մասին Կարգավորողի առաջարկությամբ կամ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո գումարվող ՀՄՄ-ի Համաշխարհային ռադիո

համաժողովի ցանկացած նիստի վերջնական փաստաթղթերում նման փոփոխություն կատարելու պահանջով.

գ) Պետական (կառավարական) մարմինների, այդ թվում՝ կառավարական կապի, Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության, պետական անվտանգության և հասարակական կարգի պահպանման կարիքների համար իրականացնել կառավարական նշանակության ռադիոհաճախականությունների սպեկտրի կառավարում: Կառավարական նշանակության ռադիոհաճախականությունների սպեկտրից ռադիոհաճախականությունների տիրույթների օգտագործման իրավասություն ունեցող սուբյեկտների ցանկը և կառավարական նշանակության ռադիոհաճախականությունների սպեկտրից ռադիոհաճախականությունների տիրույթների հատկացման կարգը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

4) արտակարգ իրավիճակ հայտարարվելու, ռազմական դրության կամ ազգային մեկ այլ արտակարգ իրավիճակի պարագայում դրա տևողության ամբողջ ընթացքում պատասխանատվություն ստանձնել էլեկտրոնային հաղորդակցության բոլոր ցանցերի կամ ծառայությունների կամ դրանցից ցանկացածի շահագործման և կառավարման համար.

5) հայտնաբերել և տեղորոշել ճառագայթվող այն ռադիոհեռարձակման աղբյուրները, որոնք չեն համապատասխանում սույն օրենքին կամ օրենսդրության այլ պահանջներին.

6) համապատասխան թույլտվության առկայության դեպքում ուսումնասիրել և ստուգել ռադիոհաղորդակցության սարքավորումների օգտագործումը:

Եթե նախատեսված պահանջներին չհամապատասխանող ճառագայթները պետական (կառավարական) մարմինն ենթակա գործունեության արդյունք են, ապա իրավասու մարմինը կարող է կարգադրել և պահանջել, որպեսզի դրանք անմիջապես դադարեցվեն, իսկ եթե նախատեսված պահանջներին չհամապատասխանող ճառագայթները բխում են ոչ պետական (կառավարական) մարմնի գործունեությունից, ապա իրավասու մարմինը տեղեկությունները հաղորդում է Կարգավորողին, որպեսզի վերջինս համապատասխան քայլեր ձեռնարկի, այդ թվում՝ արձակի դադարեցման հրահանգ, կասեցնի կամ դադարեցնի թույլտվությունը և (կամ) նշանակի տույժեր.

7) իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության միջազգային համաձայնագրերով սահմանված էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտին առնչվող հանձնառությունները.

8) ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետությունը Հեռահաղորդակցության միջազգային միության և հեռահաղորդակցության այլ միջազգային կազմակերպությունների առջև: Ներկայացուցչության կազմի մեջ ներառվում են հանրային և մասնավոր հատվածի (այդ թվում՝ Կարգավորողի) ներկայացուցիչները, որոնք ընտրվում են իրավասու մարմնի կողմից՝ Կարգավորողի հետ խորհրդակցելուց հետո: Իրավասու մարմինը պարտավոր է ուղղորդել և առաջնորդել

այդ պատվիրակությունների աշխատանքը, բացառությամբ եթե իրավասու մարմինն այդ իրավասությունը գրավոր պատվիրակում է համապատասխան իրավասությամբ օժտված պետական այլ մարմինների.

9) խորհրդակցելով Կարգավորողի հետ՝ մշակել ստանդարտներ (ներառյալ՝ ռադիոհաճախականությունների տարածումները և ցանցային համատեղելիությունը), որոնք պետք է ամբողջությամբ կամ մասամբ համահունչ լինեն Հեռահաղորդակցության ստանդարտացման եվրոպական ինստիտուտի, Հեռահաղորդակցության միջազգային միության, Ամերիկայի ազգային ստանդարտների ինստիտուտի, Էլեկտրական և Էլեկտրոնային ճարտարագետների ինստիտուտի կամ Հայաստանի Հանրապետության ստանդարտներ սահմանող մարմնի կողմից ընդունված ստանդարտներին.

10) **(կեպն ուժը կորցրել է 09.04.07 ՀՕ-160-Ն)**

10¹) նպաստել հանրային և ազգային անվտանգության շահերի պաշտպանությանը.

11) ընդունել ռադիոալեհավաք կառույցների շինարարության, ներկման և լուսավորման վերաբերյալ կանոններ, եթե նման կառույցների առկայությունը վտանգում է, կամ ողջամտորեն հավանական է, որ կարող է վտանգել օդազնացությանը: Իրավասու մարմինը պարտավոր է նմանօրինակ ստանդարտների ընդունումը համաձայնեցնել Կարգավորողի հետ.

12) ռադիոհաղորդակցության սարքավորումների օգտագործման հետ կապված տեխնիկական բնույթի գործառույթներն իրականացնում է իրավասու մարմնի ենթակայությամբ գործող պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը:

(4-րդ հոդվածը փոփ., լրաց. 09.04.07 ՀՕ-160-Ն)